

NARODNI GOSPODAR

GLASILO ZADRUŽNE ZVEZE V LJUBLJANI.

Člani „Zadružne zveze“ dobivajo list brezplačno. — Cena listu za nečlane po štiri krone na leto, za pol leta dve kroni, za četrt leta eno krono; za člane zvezinih zadrug po tri krone na leto. — Posamezne številke 20 vin.

:: Telefon štev. 216. ::

C. kr. poštne hran. št. 64.846
Kr. ogrsko „ „ „ 15.649

Izhaja 10. in 25. vsakega meseca. — Sklep urejevanja 5. in 20. vsakega meseca. — Rokopisi se ne vračajo. — Cena inseratom po 30 vinarjev od enostopne petit-vrste, za večkratno inseracijo po dogovoru.

Vsebina: Kratko navodilo, kako je v zadrugah voditi zapisnike. Revizijsko poročilo na občnem zboru. Važnost gnojenja travnikov po suhih letinah. Stanje živine v slovenskih pokrajinah. Perutninarska razstava v Ljubljani. Zadružni pregled. Občni zbori.

Kratko navodilo, kako je pri zadrugah voditi zapisnike.

Pri mnogih naših zadrugah se vodijo zapisniki bodisi o občnih zborih, bodisi o sejah načelstva in nadzorstva zelo pomanjkljivo in površno. Vzroka je včasih iskati v neznanju, včasih pa tudi v tem, da se mnogim zdi najboljšje, če se vse napravi lepo „po domače“ brez tistih „nepotrebnih“ pisarij.

In vendar je neobhodno potrebno, da se vodijo o seji, o vsakem zborovanju, posvetovanju in sklepanju v zadružnih zadevah natančni zapisniki. Ako ni točnih in zanesljivih zapisnikov, se tekom časa marsikatera reč pozabi in potem trdi ta, da se je ukrenilo tako, drugi trdi zopet drugače, dokazati pa le ne more nihče, kaj se je prav za prav sklenilo, ker ni nič zapisanega.

V naslednjem podajemo glavne točke navodila, ki ga je za italijanske zadruge na Gorškem napisal glavni tajnik njihove zadružne zveze, Pius Meyer. To pa zato, da bodo naše zadruge uvidele, koliko važnost polagajo drugod pri zadrugah na to, da so zapisniki v redu.

Naš zadružni zakon predpisuje izrečno, da se morejo sklepi občnih zborov vpisati v

poseben zapisnik (knjigo), v katerega ima vpogled vsak zadružnik in upravná oblast. Če naj bo ta zapisnik pravilen, mora obsegati vse važnejše stvari, ki so se vršile na občnem zboru, in sicer se mora vse zapisati tako, kakor se je resnično vršilo in da je dovolj jasno povedano. Zlasti velja seveda to za storjene sklepe in za volitve, pri katerih naj se navede tudi število in razmerje oddanih glasov.

Kar je tu povedano o zapisnikih o občnem zboru, to velja v polnem obsegu o sejah, obravnavah in sklepih načelstva in nadzorstva, o sejah računskih pregledovalcev in o sejah kakih posebnih odsekov. Voditi zapisnike je ena najvažnejših nalog zadružnih tajnikov, ki so poklicani, da poslujejo kot zapisnikarji že po svojem mestu, ki ga zavzemajo v zadrugi, pa tudi vsled tega, ker navadno boljše poznajo pravila, zakonite predpise in želje zveze, kateri zadruška pripada in s katero morajo vedno občeati. V tej svoji lastnosti morejo tajniki zadrugi storiti mnogo dobrega, pa ji tudi povzročiti veliko škodo. Kajti le na podlagi dobro sestavljenih zapisnikov more nadzorstvo, ta tako silno važna ustanova v zadrugi, kontrolirati poslovanje načelstva in ga prav ceniti. Le na

podlagi dobrih zapisnikov morejo revizorji vsestransko pregledati finančni in moralični razvoj zadruga in potem zadružnikom v revizijskem poročilu stanje zadruga v vsakem oziru tako podpisati, kakor to želi in predpisuje revizijski zakon v interesu posameznih zadružnikov, zadrug in zadružnega gibanja v obče.

Načelstvo zadruga je po zadružnem zakonu (§ 19) napram zadrugi obvezano, da se drži omejitev, ki so ustanovljene v pravilih in sklepih občnih zborov glede obsega njegovih pravic, zadrugo zastopati. Dalje ima načelstvo dolžnost skrbeti, da se vodijo potrebne knjige in mora najkasneje v prvih šestih mesecih vsakega poslovnega leta objaviti računski zaključek pretekle poslovne dobe z bilanco vred (§ 22), potem ko jo je pravilno sestavilo in pregledalo. Bilanco mora načelstvo predložiti v odobritev nadzorstvu, kar mora biti iz načelstvenih zapisnikov vsak čas razvidno. Katera bilanca je bila pregledana in vzprejeta, komu se je poverilo knjigovodstvo, kakšna nagrada ali plača je bila odkazana knjigovodji, prodajalcu in drugim uslužbencem zadruga, kakšno blago kupiti in kje nakupiti je bilo ukrenjeno, kateri člani so bili sprejeti in kateri izključeni, opominjani ali sodnijsko toženi, komu in v kakem znesku so bila posojila dovoljena ali odpovedana, kakšne vsote in proti kakšni varnosti si je zadruga izposodila, kako so se izvršile odredbe revizorjeve in naloge zveze; vse to in še cela vrsta raznih drugih stvari mora biti razvidno iz zapisnikov.

Zapisniki morajo biti sestavljeni tako, da je mogoče posamezne stvari poiskati brez težave in ne da bi bilo treba porabiti bogve koliko časa, predno bi se mogla kaka stvar zaslediti. Za vse te stvari, za vse svoje delo je načelstvo odgovorno zadružnikom. Ravno tako so po zakonu, pravilih in morebitnih poslovnih redih natančno opisane pravice, ki gredo nadzorstvu in občnemu zboru. Kako pa naj se prepričamo, ali so se te koristne in potrebne določbe izpolnjevale ali ne, na podlagi katerih podatkov

in aktov moremo odkriti in grajati napake, ki so jih storili zadružni organi, kako moremo pravočasno zaustaviti morda že začenjajoči se propad in rešiti, kar se še da rešiti — če zapisnikov sploh ni ali če so pomanjkljivi, napačni ali celo naresnični? Kako bo razsodil sodnik, ako se k njemu zatečejo zadružniki v zadružnih zadevah in prepirih, če ni zapisnikov ali če se predlože zapisniki, ki so taki, kakor da bi se hotelo norce briti iz zdrave človeške pameti. Kakšne nesreče so se že pripetile, ker so se zapisniki protipostavno pisali na posamezne liste, katere je načelstvo potem tako uporabljalo, kakor mu je bilo prav. Ko pride revizor, taki zapisniki lepo izginejo in revizor se ne more prepričati o zaniknem položaju zadruga tako kakor predpisuje revizijski zakon. Brez števila je slučajev, ki svedočijo jasno kakor beli dan, kako velikega pomena je, da se v zadrugah zapisniki vodijo pravilno, da je mesto zapisnikarja prav resno mesto in da je neobhodno potrebno poučiti se, kako je treba pisati uporabne zapisnike.

Žal, da je obče priznano dejstvo, da se pri premnogih zadrugah na deželi, pa tudi v mestih, vodijo zapisniki prepovršno. Dostikrat je temu krivo nepoznavanje zakonov, pravil in zadružnega gospodarstva, dostikrat je kriva tudi zla volja, brezbržnost in lenoba, v največ slučajih pa to, da primanjkuje tajnikov z zadostno strokovno in splošno izobrazbo.

Zlasti na kmetih primanjkuje pogostokrat ljudij, ki bi po svoji šolski izobrazbi bili sposobni zavzemati mesto zadružnega tajnika. Zato je treba dostikrat delati z ljudmi, ki sicer prav umevajo zadružno delovanje, katerim pa žal za izvrševanje tajniških poslov primanjkuje potrebna šolska izobrazba, in takim je prav neprilичno mučiti se s pisanjem, osobito ako nimajo čedne pisave in jim gre delo le počasi izpod rok. Zato pa se zmirom ponavljajo tožbe revizorjev, da zapisniki niso v redu. Odtod izvira potem v mnogih slučajih nered, ki vlada pri marsikateri zadrugi.

Seveda ne moremo zahtevati, da bi združni tajnik, ki je navadno že starejši človek, zopet pričel obiskovati šolo, da se priuči lepši pisavi in pravilnemu spisju. To pomanjkljivost morejo nekoliko odpraviti le poučni tečaji, kakršne prirejajo skoro vse zveze. Seveda tudi kurzi ne pomagajo preko vseh težav. Izkušnje so namreč pokazale, da tudi udeležniki poučnih tečajev ne spisujejo vedno dobrih in porabnih zapisnikov. Zakaj? Ker tečaji trajajo premalo časa, da bi se mogla spisovanju zapisnikov obrniti večja pozornost in ker nimajo vsi udeležniki enako dobre šolske izobrazbe, tako da ne morejo pouku slediti z istim uspehom kakor drugi, ki so bolj podkovani.

Zato — pravi dalje pisatelj — se mi je zdelo potrebno izdati to kratko navodilo, kako je sestavljati zapisnike, katero naj bi služilo za vzgled združnim tajnikom, odbornikom in članom nadzorstva.

1. Splošna navodila za sestavljanje zapisnikov.

Kakor zahtevamo od vsakega spisa, tako zahtevamo tudi od združnih zapisnikov, da morajo biti resnični in jasni.

Resnični. V seji obravnavane stvari, kakor sklepi, posebna mnenja, predlogi, številke itd. se morajo zabeležiti tako kakor se je vse to izvršilo. Protislovja dokazujejo, da je bil zapisnikar raztresen ali da mu manjka jasne sodbe o dotični stvari. Pretiravanje vzbuja sum, da se morda v resnici ni vse tako vršilo in se tudi ne strinja z namenom, ki ga ima zapisnik. Olepševalni dodatki, pretirani in prisiljeni okrasji v izraževanju, ki se redkokdaj strinjajo z dejstvi, ki se imajo zabeležiti dalje opisovanje v podobah, vse to naj se kratko malo opušča.

Jasni. Zapisniki morajo biti sestavljeni priprosto in neprisiljeno. Iz besedila naj bodo dejstva razvidna natančno in brez truda. Dolgi stavki, kakršni so žal v navadi v t. zv. uradnem slogu, temni in nedoločeni pojmi, uporabljanje nepotrebnih ali celo neumestnih tujih besed

nenavadni izrazi in preobširno popisovanje so napake, ki motijo jasnost zapisnika. Da mora jezik, v katerem se zapisniki sestavljajo, biti lep, lahek in tekoč, to se ume samo ob sebi.

Ponavljamo: zapisnik bodi resničen in jasen!

2. Posebna pravila za sestavljanje zapisnikov.

Primerno sestavljen zapisnik mora obsegati sledeče točke:

1. Uvod ali naslov, v katerem je navedeno, na kakšno sejo se zapisnik nanaša (redni ali izredni občni zbor, seja načelstva, nadzorstva ali kakega odseka) dalje je navesti kraj, v katerem se je seja vršila in čas, ob katerem se je pričela.

2. Popoln dnevni red kakor je bil objavljen ali zadružnikom razposlan.

3. Ime predsednika in število navzočih članov (pri zapisnikih o občnem zboru se poleg tega navede celotno število vseh zadružnikov).

4. Navede naj se, kdo je sejo otvoril in da se je konstatiralo, da je v smislu pravil bila pravilno sklicana.

5. Kdo je bil imenovan za zapisnikarja, kdo je bil določen, da podpiše zapisnik (pri občnih zborih, navadno 2 zadružnika) in kdo za skrutatorja (navadno 2 zadružnika).

6. Navede naj se, če so bili navzoči člani zadovoljni z določitvijo oseb, katerim so se poverili zgoraj pod 5) navedeni posli.

7. Sklepanje o vsaki točki dnevnega reda, in sicer ločeno o vsaki posebej.

8. Predlogi in kak je bil izid glasovanja o njih.

9. Pri volitvah: imena izvoljencev po njih imenu, priimku, poklicu in bivališču kakor tudi njihova izjava, da volitev sprejmo.

10. Sklepe seje.

11. Sklep zapisnika in podpisi.

Ta navodila se nanašajo v prvi vrsti na zapisnike o občnih zborih. Uporabljajo pa se lahko — seveda z nekaterimi izpremembami — tudi za zapisnike o sejah načelstva, nadzorstva in morebitnih posebnih odsekov.

Pri zapisnikih načelstva, nadzorstva in posebnih odsekov, odpadejo podatki o celokupnem številu združnikov, dalje imena onih, ki zapisnik podpišejo, imena skrutatorjev in izjave izvoljencev, da prevzeme določena jim mesta (zapisnikarja, sopodpisovalca in skrutatorja), kakor tudi izjave navzočih članov, da odobrujejo dotična imenovanja. Pač pa se pri teh zapisnikih stavi nova zahteva, da se morajo namreč imenomoma navesti vsi pri seji navzoči člani, ki imajo tudi zapisnik vsi podpisati. Dobro je tudi, da se navedejo imena onih članov, ki so od seje izostali, in se obenem navede, če so svojo odsotnost opravičili ali ne; ti podatki so namreč za revizorja in za nadzorstvo važni.

Zapisnikarja za manjše seje, t. j. za seje, katerih se udeležuje le malo oseb (načelstvo, nadzorstvo, posebni odseki), je umestno imenovati za določeno poslovno dobo. Kajti če zapisnik vodi vedno isti član, bodo zapisniki bolj enostavni in natančni. Da se morejo zapisniki natančno voditi, je treba dobro poznati pravila in zakonite določbe.

3. Knjiga za zapisnike.

Pred vsem je treba, da se zapisniki vpisujejo v posebno knjigo. Ta knjiga imej dober, močen, črtan papir, ne bodi prevelika in mora biti vezana. Če ima kakih 150 do 200 listov, to povsem zadostuje. Knjiga mora imeti strani zaznamovane s tekočimi številkami, ki so natisnjene z numerirnim strojem. Nepaginirane ali pomanjkljivo paginirane knjige so brez vrednosti in protipostavne. Isto velja tudi za zapisnike, ki so pisani na posamezne pole papirja, čeprav se morda hranijo v posebni mapi in se po gotovem času dajo znabití vezati.

Vse zapisnike vpisovati v eno samo knjigo, ni dovoljeno. Za zapisnike o občnih zborih, o sejah načelstva, nadzorstva in morebitnih posebnih odsekov se morajo voditi zapisniki ločeno in se vpisovati v posebne knjige. V zapisnik o občnih zborih ima n. pr. vpogled vsak združnik in odposlanec upravne oblasti; če bi se ti zapisniki vodili v isti knjigi kakor za seje

načelstva, bi se lahko izdala kaka tajnost iz načelstvenih sej, ki morajo biti strogo tajne.

Slednjič je omeniti tudi, da naj se pri vpisovanju ne uporablja tinta, ki se rada razmaže (zlasti ne kopirna tinta), dalje bodi na razpolago porabno pero in tudi pivnika naj ne manjka. Da se pisanje posuši, poslužujejo se nekateri zelo primitivnih in smešnih sredstev; na zapisnik potresejo smodkin pepel, prah, stenski belež ali ga suše z gorečo smodko ali ga drže nad svetilko itd. Take razvade se pač lahko opustijo, ker se s tem vsa stvar nekako osmeši in izgubi tisto resnost, ki ji gre. To naj si osobito zapomnijo tajniki.

4. Zunanja oblika zapisnikov.

Kakor vsak izobražen človek gleda na to, da se v svojem občevaranju s predstojniki, znanci in neznanci poslužujejo dostojne in vljudne oblike in da že s svojo vnanjostjo in s svojim nastopom napravi dober utis, ravno tisto se terja v še večji meri od vsakega spisa, pisma in tudi zapisnika.

Kar zadeva zunanjo obliko, je torej pri vsakem zapisniku zahtevati:

1. čedno, čitljivo pisavo.
2. dobro porazdelbo spisanega na papirju, da se posamezni sklepi kasneje lahko poiščejo.
3. natančen red in snago.

Da je zapisnik lepo spisan, to bi bilo seveda prav želeti, toda kaj takega se ne more od vsakega zahtevati. More se pa zahtevati, da je spis čedno napravljen in da se lahko brez težave čita.

Glede porazdelbe je pripomniti, da naj se vsak nov zapisnik prične pisati na novi strani knjige, sicer bi zapisniki ne bili pregledni. Tudi je prav, da se ob robu par centimetrov proti notranjščini knjige pusti praznih. Beseda zapisnik kot naslov vsakega novega zapisnika se napiše zgoraj kake 4 centimetre od roba oddaljeno na sredi strani. Ko se napiše to, kar spada skupaj, naj se naslednji stavek z drugačno vsebino ne prične pisati takoj ob začetku nove vrstice, ampak nekoliko bolj proti

sredi, tako da je vsak nov odstavek takoj na prvi pogled razviden.

Konec vsakega zapisnika se glasi: Prebrano, sklenjeno in podpisano, na kar sledi datum, pod datumom pa podpisi.

Zaradi reda je priporočljivo, da zapisnikar že naprej označi, kje se imajo podpisati posamezniki. Tako se n. pr. na zapisniku o občnem zboru zapiše:

Zapisnikar:

Predsednik:

Sopodpisnika:

Pri bolj priprostih zapisnikih, t. j. pri takih, kjer morajo zapisnik podpisati vsi navzoči, je dobro siliti na to, da se podpišejo drug pod drugim in ne drug poleg drugega. Tudi to se priporoča zaradi lažjega pregleda.

Pripomniti je tudi, da se morajo podpisi oskrbeti takoj, ko je zapisnik spisan. Ni dovoljeno, da bi se podpisi iskali okoli članov šele pozneje.

5. Navodilo zapisnikarju.

Zapisnikar je v zadrugi zaupna oseba. Kot tak je dolžan, da nasproti neprizadetim najstrožje varuje uradno tajnost. Molčeč, resničen in natančen, to bi moralo biti geslo zapisnikarjevo.

Zapisnikar je odgovoren, da se obravnave in sklepi resnično, lahkoumljivo in pregledno vpišejo v knjigo za zapisnike in sicer pri seji sami. Po seji to izvršiti ni dovoljeno, ker bi bili taki zapisniki brez vrednosti.

O sejah načelstva in nadzorstva ali posebnih odsekov sestavljeni zapisnik naj se ob sklepu seje na glas prebere, na kar naj ga podpišejo vsi navzoči, ki so se seje udeležili.

Ob pričetku prihodnje seje naj se zapisnik zopet na glas prebere, da se udeležniki spomnijo prejšnjih obravnav, in da tudi oni, ki morda pri prejšnji seji niso bili navzoči, zvedo, o čem se je posvetovalo in sklepalo. Zato naj se prva točka dnevnega reda vedno glasi: čitanje za-

pisnika o zadnji seji. Da bi se pri prihodnji seji zapisnik še enkrat odobril, seveda ni potreba, ker se je bilo to že pri prejšnji seji zgodilo.

Ob koncu dodajemo še dve točki iz kazenskih določil združnega in revizijskega zakona.

Združni zakon določa v § 89: „Člani načelstva in nadzorstva, dalje likvidatorji in drugi pooblaščenici zadruge, ki v zapisnikih o občnih zboreh, v računskih zaključkih, bilancah in poslovnih poročilih, v imeniku združnikov (§ 14) kakor tudi v izveštjih, odrejenih v § 35, napravijo ali potrdijo vedoma napačne podatke, so krivi pregreška, če niso po splošnem kazenskem zakoniku podvrženi strožjemu postopanju, in jih je kaznovati z zaporom do treh mesecev.“

Revizijski zakon pa pravi v § 11: „Neizpolnjevanje v §§ 6 in 8 obseženih predpisov naj v § 2, odstavek 2, določene oblasti kaznujejo z denarnimi globami od 20 do 200 kron.“

Revizijsko poročilo na občnem zboru.

Revizijski zakon zahteva v § 8, da se mora sklepanje o revizijskem poročilu postaviti na dnevni red prihodnjega občnega zbora in da se mora ob tej priliki dobesedno prebrati. Prestopek proti temu zakonitemu predpisu se kaznuje z globo od 20 do 200 kron. Zakaj zakon to zahteva? Zato ker imajo združniki z ozirom na svoje jamstvo za zadrugine obveznosti pravico vedeti, kako se v zadrugi gospodari, dobro ali slabo. Da se morejo o tem poučiti, zahteva torej zakon, da se jim na občnem zboru doslovno prečita poročilo o reviziji, katero je izvršil zadrugi ne pripadajoč in od nje neodvisen revizor.

Za združnike je torej stvar zelo važna, zlasti če nadzorstvo ne izvršuje nad načelstvom kontrole tako kakor bi moralo. Na drugi strani pa načelstvu dostikrat ni ljubo, da bi se v revizijskem poročilu omenjene napake obrav-

navale na občnem zboru, in bi tako člani zvedeli, da ni vse v redu. Zato se skuša načelstvo večkrat izogniti čitanju revizijskega poročila s tem, da ga „pozabi“ (seveda nalašč) djati na dnevni red. Drugje zopet so nekoliko bolj zvit, pa dajo sicer revizijsko poročilo čitati, toda le deloma. Katera mesta se zamolčijo, ni težko uganiti. Tako olepšano in „izpopolnjeno“ revizijsko poročilo vzame občni zbor na znanje in člani gredo domov v prepričanju, da je pri zadrugi vse v najboljšem redu.

Tako je pri zanikarnih zadrugah, katerih načelstvo vpoštevata znano prislovico, da resnica oči kolje.

Pri zadrugah, kjer vlada red, postavijo revizijsko poročilo pravilno na dnevni red in se na občnem zboru tudi pravilno prebere. Načelstvo nima pri taki zadrugi ničesar skrivati, zato poskrbi, da zvedo zadružniki natančno, kak je bil uspeh revizije, kak član nadzorstva pa poda o tem svoje mnenje.

Prav priporočljivo je, da se izbere izmed navzočih članov kdo, ki ne pripada ne načelstvu ne nadzorstvu, da prebere revizijsko poročilo. S tem se ogne načelstvo morebitni skrivni sumnji, da se je v revizijskem poročilu izpustilo kako mesto, ki bi činiteljem zadruge utegnilo biti neljubo.

Opozoriti moramo tudi še na zakoniti predpis, da se mora nadzorstvo izjaviti o uspehu revizije. Pri tem naj se občnemu zboru tudi poroča, kako stališče sta zavzela načelstvo in nadzorstvo napram revizijskemu poročilu in kako so se skušali morebitni nedostatki odpraviti.

Važnost gnojenja travnikov po suhih letinah.

Poljedelstvo se je vsled napredka raznih znanosti tako izpopolnilo, da more delovanje narave podpirati, zemljo rodovitnejšo napraviti kdor je sama po sebi, in rastline tako vzgajati, da rode žlahtnejši sad kakor so ga nekaj rodile. Pri tem je vedno paziti na to, da vsled

želje za čim večjim pridelkom, ne trpi njegova kakovost, ali bolj razumljivo povedano, gledati moramo na to, da pridelamo mnogo in dobro. Kadarkoli se je pridelalo velike množine kake stvari na račun njene kakovosti, vedno smo doživili razočaranje. Poleg škode sama na sebi se je namreč pojavilo tudi nezaupanje v to ali ono novotarijo. To nezaupanje je vzrok, da se dvomi o izbornosti mnogih novih naprav. Tako se obdelovanju s pomočjo strojev predbaciva netočnost, krmljenju z močnimi krmili se podtika produciranje nezdravega mesa in vsled umetnih gnojil, pravijo, da se pridelata manjvredne pridelke.

Kar se zadnje stvari tiče, je res nekaj rešnice na njej. Tam namreč, kjer se enostransko gnoji, tudi pridelek ne more biti popolnoma zadovoljiv in je sploh še dobro, da se pokaže kak uspeh. Je pa še zelo veliko ljudij, ki tako delajo in se ravna po načelu „boljše nekaj kakor nič“. Pravemu smotrenemu gnojenju z vsemi onimi snovmi, ki jih razstline potrebujejo, se pa kaj takega ne more nikdar predbacivati. Nasprotno, s polnim gnojenjem v obliki umetnih gnojil je mogoče izjednačiti nedostatke, ki bi sicer imeli vsled abnormalnih vremeuskih razmer dolgotrajno in občutno škodo za posledno.

Pri vprašanju o gnojenju je torej tudi treba upoštevati kvalitativni ali kakovostni izpad pridelkov. To velja sedaj posebno glede gnojenja travnikov.

Škoda, povzročena vsled suše v zadnjem poletju in škodljive posledice suhe jeseni se ne bodo dale kar tako odpraviti. Precej gotovo je, da tudi prva košnja letos ne bo nič posebnega prinesla, ker so bili travniki od vročine preteklega poletja preveč požgani. Stari kmetovalci vedo to iz svoje skušnje, vsak drugi pa mora priti k istemu zaključku vsled naslednjih razlogov: Vsled razsušenja zemlje trpe bakterijske rastlinice v zemlji, ki pomagajo rastlini vsesati redilne snovi. Razum tega mnogo rastlin pogine, ker so jim korenine popolnoma požgane. Rastline ne poginejo toraj samo vsled

mraza, nego tudi zbog prevelikega pomanjkanja moči in vsled vročine. Ostale rastline, ki dočakajo zimo so zanikrne in se morajo prihodnjo leto zopet okrepiti. Uničene rastline je treba nadomestiti s tem, da se vsejejo trave in detelje. Da pa to novo setev ne zamori mnogo hitreje rastoči plevel, je treba skrbeti za zadostno hrano.

Tudi zaloga redilnih snovij je vsled suše trpela. Obstoječi kapital redilnih snovij ni bilo mogoče tako izločiti kakor v mokrih in toplih poletjih in vsled tega je tudi obstoječa zaloga redilnih snovi manjša kakor v gorkih letih.

Toda tudi posejana umetna gnojila niso mogla uspešno delovati, ako niso bila že vsled zimske vlage razstopljena. To dokazuje cela vrsta poskusov gnojenja z umetnimi gnojili na travnikih, ki so jih izvršila razna preizkuševališča za gnojenje, kmetijske šole in posamezni naprednejši kmetovalci. Ti poskusi kažejo jasno, da je na travnikih, ki so bili pognojeni v jeseni, uspeh mnogo večji kakor na travnikih, ki so bili šele pomladi gnojeni. Zimska vlaga je torej važen faktor za učinkovanje umetnega gnojila; radi tega je treba posipati, kakor hitro nastane vlažno vreme. Na ta način lahko porabijo zopet prebujene rastline in one, ki so vznikle iz novo vsejanega semena, zgodnji pomladanski čas za to, da sprejemajo lahko raztopljivo hrano, ki jim je na razpolago.

Pravilno gnojenje pa ne vpliva samo v tem smislu, da se zviša množina pridelka. Tudi na kakovost sena je upliva umno dovajanje redilnih snovi.

Iz skušnje vemo, da daje seno iz suhih let slabo krmo. Vzrok temu morda ni pomanjkanje beljakovin. Njihova množina je ravno toliko kakor drugikrat. Nasprotno pa nima tako seno dovolj mineralnih (rudninskih) snovi, posebnoma mu manjka apna in fosforja, tako da moramo takega sena več pokrmiti, ako hočemo doseči isti uspeh. Vzrok, zakaj ima tako seno malo mineralnih snovi, hočemo na kratko pojasniti. Rudninske snovi dobiva rastlina iz zemlje. V suhih letih se kemične izpremembe vrše mnogo

bolj počasi radi pomanjkanja vode, razkrojijo se le majhne množine hranilnih snovi, ki se nahajajo v zemlji, in rastlina potem ostane revna. Nekaj drugačnega pa vidimo v gorkih, vlažnih letih, ko imajo rastline zadosti hrane; takrat rastline bujno rastejo in dobro uspevajo.

Obe ti dejstvi sta tudi znanstveno dokazani.

Ako je pomanjkanje mineralnih snovi pri rastlinah že samo na sebi nekaj nenormalnega, tedaj ima to tudi za živinorejca slabe posledice. Med mineralnimi snovmi sta zanj posebne važnosti fosforova kislina in apno. Iz teh dveh snovi so namreč deloma sestavljene kosti, koža, mozeg in živčevje. Pomanjkanje apna in fosforove kisline v krmi je vzrok raznih kostnih bolezni, ki nastanejo vsled tega, ker kosti v mladosti ne dobe zadostne trdote ali pa isto v starosti zopet zgube. Ker nimajo kosti dovolj rudninskih sestavin v sebi, so lažje, vsebujejo komaj polovico ali $\frac{2}{3}$ navadne vsebine apna in fosforove kisline; nasproti so pa bolj vodene in vsled tega manj trpežne.

Tako se pri bolezni, ki se imenuje kostna mehkoba ali rahitis, kosti le deloma strdijo. To se opaža posebno pri prašičih. Kostni so vsled tega skrivi, posebno v sklepkih, tudi hrbtenica se upogne, na sklepkih se pokažejo izrastki, živina izgubi prezgodaj zobe itd. Pojav, ki ga marsikateri živinorejec dobro pozna in ki obstoji v tem, da živina nerodno in kruljavo hodi, je tudi pripisati temu vzroku. Če nimajo te bolezni smatnega izida, ostanejo kot posledica vendar večinoma stalne nabrekline sklepov.

Nadaljna posledica krmljenja s krmo, ki ne vsebuje zadosti apna in fosforove kisline, je hrbtkost kosti. To se pojavlja posebno pri brejih in molznih kravah in sicer vsled tega, ker se apno kosti, ki so bile že trde, porabi za tvorbo mleka in živinčeta, ki se nahaja v materinem telesu. Znamenja, ki nam kažejo, da se godi ta izprememba s kostmi, so: živina nekako ohromi, težko vstaja, obenem s tem se pa pri njej opaža tudi želja, da bi lizala in grizla zid, jasli in druge predmete. Taka

živina hujša, jo bode kosti in pri najmanjšem povodu se tudi lomijo.

Časniki so poročila, da so se take bolezni posebno širile v suhih letih 1909 in 1904 med živino. Te vrste bolezni so se pričele pozimi in na spomlad, so slučaji postali vedno številnejše. Verjetno je, da se kaj podobnega pojavlja tudi letošnjo zimo, ki sledi grozni suši lanskega poletja.

Da se izognemo takih nesreč ali jih vsaj kolikor mogoče omejimo, je treba kaj ukreniti. Kot navaden pripomoček zoper to se priporoča fosforokislo apno, klajno apno itd. Te stvari naj se krmi primešajo in živini pokladajo. Klajno apno je v stanu pomanjkanje apna v krmi vsaj deloma nadomestiti. Nasprotno pa ni še rešeno vprašanje, ali more živalski organizem rudniško fosforovo kislino prebaviti ali ne. Zdi se, da more prebati le organsko fosforovo kislino, ki se nahaja v zvezi z rastlinami, mlekom, jajci in takozvanimi lecitini.

Ako moramo žez zimo živino krmiti s klajo, ki ji manjka apnenega fosfata, tedaj je dobro, da taki krmi pridevamo otrobe, ostanke slada in tropine; naj si že bodo od olja ali od piva. Vsa ta krmila vsebujejo mnogo fosforove kisline.

Raven tega je pa treba gledati na to, da bode seno letošnje košnje imelo zadosti apnenih snovi v sebi, da se živina slabih kosti zopet popravi. To se pa doseže z gnojenjem z umetnimi gnojili. Na dve stvari je treba torej paziti po takem letu kakor je bilo lansko: 1. na temljenje in 2. na gnojenje.

Številke dokazujejo, da gnojenje zelo pomnoži vsebino fosforove kisline. Pri opetovanem gnojenju z lahko raztopljivo fosforovo kislino je mogoče rastline tako dvigniti, da tvorijo posebno razkošno krmo. Taka krma je izvrstno sredstvo v dosegu trdnega okostja in mleka, ki vsebuje zadosti fosforove kisline. Razume se, da morajo biti tudi teleta, ki sesajo tako mleko, čvrsta in močna. Živinorejci, ki svoje travnike gnoje vedno s kalijem in fosforovo kislino, morejo povedati, kako se zunanja po-

doba in teža njihove živine, v kratkem času popravi.

Seveda je mogoče, da posebno suho vreme tudi tu prinese razočaranja. Gnojila ostanejo se namreč v zemlji ne razkroje in učinek izostane. V takih slučajih pa stroški, ki smo jih imeli z gnojenjem, niso zavrženi. To dokazujejo uspehi poizkusov, ki jih je napravilo preiskuševališče za gnojenje nemške sekcije, češkega deželnega kulturnega sveta. Ti poizkusi niso prvo leto radi poznega posejanja posebno dobro izpladli. Toda gnojilo je ostalo v zemlji, pri drugi košnji se je uspeh že pokazal in šele naslednje leto je bila košnja posebno obilna.

Ako hočemo imeti uspeh že pri prvi košnji, treba je umetno gnojilo že pozimi posuti. V suhi jeseni se lahko branajo tudi travniki, ki so drugače mehki, da se odstrani trnje in mah. Posebno pa je treba priporočati, naj se umetna gnojila posujejo samo na pobranane travnike. Na ta način je namreč mogoče pospešiti razkrajanje umetnega gnojila ne glede na to, da se z brananjem zemlja odpre in se koreninam rastlin dovaja oživljajoči zrak.

Pod umetnim gnojilom se tudi tu ne razume samo fosfat. Vedno namreč spadata na travnike istodobno dve redilni snovi, fosforovo kislina in kalij. Ta dvojna gnojitev v obliki tomaževe žindre in kajnita da največji donost in tako seno ima v sebi največ rudninskih snovi.

Najboljša gnojitev za gnojenje travnikov s fosforovo kislino je, kakor skušnija uči, tomaževa žindra. To pa radi tega, ker je lahko raztopljiva in se radi tega ni bati, da bi se izprala. Tudi vsebuje do 5% apna, to zadoštuje tudi za travnike, ki so sami na sebi revni na apna. Pri drugih fosfatih je predpogoj za njihov uspeh, da so tla bogata apna ali da se z njim na kak drug način pognoji.

Kot kalijevo gnojilo je na vseh travnikih, ki se ne namakajo, najboljši kajnit že radi tega, ker zatre mah.

Uporaba umetnih gnojil je seveda združena s stroški. Toda treba je vedeti, da se ti stroški poravnajo precej hitro v primeri z drugimi izdatki v gospodarstvu. Da se obrestovanje hitro doseže, k temu pomaga zimska mokrota.

Te vrstice naj tudi opomnijo kmetovalce na njihovo kreditno zmožnost pri kmečkih posojilnicah. Porabiti denar za to, da zviša pridelek, in lahkomiselno zadolževanje, nego previdnost, ki se sme imenovati pametna naložba kapitala z dobrim obrestovanjem. Kdor samo tarna nad lansko slabo letino in ne skrbi za bodočnost, ta se podaja v veliko nevarnost, da tudi letos kaj sličnega doživi. Kdor pa modro gleda v bodočnost in stori, kar je v njegovi moči, ta bode dodobra popravil škodo, ki je bila neizogibna, in bo ušel posledicam lanske suše.

Stanje živine v slovenskih pokrajinah 1. 1910.

V decembru lanskega leta smo priobčili obširno statistiko o uspehih štetja živine in so se dotični podatki nanašali na posamezne dežele v naši državi.

Tabela, ki je objavljena na strani 42 in 43, pa nam kaže razvoj živinoreje po onih okrajnih glavarstvih, kjer prebiva slovensko kmečko ljudstvo; nanaša se na stanje goveje živine, prašičev in ovac v l. 1910 in 1900 primerjaje obenem, za koliko se je število po posameznih okrajnih glavarstvih znižalo, oziroma zvišalo.

Perutninarska razstava v Ljubljani.

Po uspeli razstavi v Kandiji se je odbor perutninarske zadruge odločil prirediti veliko razstavo v Ljubljani 30. in 31. marca ter 1. aprila. To pa vsled tega, ker imajo na soboto priliko obiskati naši vnani kmetje, na nedeljo pa meščani, v ponedeljek pa ima največ duhovnikov priliko, da si razstavo ogledajo.

Razstava obeta biti precej obsežna, ker je priglašanih že 90 skupin in sicer: kokoši, race, gosi in kunci.

Kak pomen imajo razstave?

Razstave so poučne za strokovnjake, to je za one faktorje, ki delujejo v prosep te ali one panoge živinoreje, poučne pa še bolj za naše živinorejce.

Naloga strokovnjakov je, da potom razstave proučujejo naše kranjsko perutninarstvo, v kakem stanju se nahaja, kaj je dobrega in koliko smo napredovali na tem polju. Strokovnjak vidi takoj dobre produkte domače grude, ki naj se ohranijo in zboljšujejo, presoja pa tudi čistokrvne pasme, v koliko ugaajo našim razmeram in našemu podnebj.

Omenim naj, da si je naredila zadruška naloga, podpirati in pospeševati le koristne pasme, nikakor pa ne raznih športnih in drugih eksotov, ki so tu in tam vpeljani, a nimajo prav nobenega pomena za našega kmetovalca. Zato bo dobro došla naša domača kokoš, pristni in tipični produkt naše Kranjske. Nahaja se še tu in tam v deželi. Večinoma je pa križana že tolikokrat in na tako brezsmotrene načine, da niti strokovnjak ne more določiti izvira in vrednosti z ozirom na dobičkonosnost.

Še poučnejša pa je razstava za živinorejce.

Njemu je znano pleme v domači vasi ali bližnji okolici. Četudi tu in tam vidi kako drugo pleme, se ne zainteresuje zanj sam, da bi se poučil o njem, ker ga nihče ne opozori. Razstava ima pa ravno ta namen, da pokaže ljudstvu, kaj imajo drugje, da primerja svojo perutnino z ono iz drugih krajev, da se mu nudi prilžnost poučiti se o plodovitosti raznih plemen pri predavanju, ki se bo v to svrhu vršilo povodom razstave. Spoznal bo jajčarice in mesna plemena, odločil se potem za perutnino, ki ugaja njemu in njegovim razmeram.

Razstava pa bo bodrila naše gospodinje k povzdigi perutninarstva, da je izboljša, dvigne in poplemeni. Recimo naravnost, da tiči v vsakem živinorejcu precejšen del častiželjnosti, ki je

Š t e v i l o

Dežela, politični okraj	goveje živine				prasičev				o v a c			
	prirastek (+) oziroma odpad (-) 1900—1910		1910	absolutno	%	prirastek (+) oziroma odpad (-) 1900—1910		1910	absolutno	%	prirastek (+) oziroma odpad (-) 1900—1910	
	absolutno					absolutno						
	1900	1910	1900	1910	1900	1910	1900	1910	1900	1910	1900	1910
a) Kranjsko:												
Ljubljana (mesto) . .	970	879	—	91	—	9·4	549	772	—	223	—	40·6
Postojna	21.098	18.828	—	2.270	—	10·8	8.838	15.259	—	6.421	—	72·7
Kočevje	24.343	20.076	—	4.267	—	17·5	7.450	12.265	—	4.815	—	64·6
Krško	24.376	22.714	—	1.662	—	6·8	23.068	32.876	—	9.808	—	42·5
Kranj	29.381	27.849	—	1.532	—	5·1	8.586	15.165	—	6.579	—	76·6
Ljubljana (okolica) .	30.636	28.944	—	1.692	—	5·5	8.867	14.648	—	5.781	—	65·2
Litija	21.699	19.596	—	2.103	—	9·7	6.328	12.155	—	5.827	—	92·1
Logatec	20.955	17.035	—	3.920	—	18·7	4.482	9.171	—	4.689	—	104·6
Radovljica	14.649	12.964	—	1.685	—	11·5	5.912	11.209	—	5.297	—	89·6
Novomesto	26.490	22.771	—	3.719	—	14·0	15.126	25.102	—	9.976	—	66·0
Kamnik	21.199	20.621	—	578	—	2·7	9.864	15.481	—	5.617	—	56·9
Črnomelj	18.043	14.700	—	3.343	—	18·5	8.766	13.197	—	4.431	—	50·5
Skupaj	253.839	226.977	—	26.862	—	10·6	107.836	177.300	—	69.464	—	64·4
b) Istra:												
Koper	13.895	15.342	—	1.447	—	10·4	9.220	14.013	—	4.793	—	52·0
Poreč	7.523	8.384	—	861	—	11·4	6.130	10.663	—	4.533	—	73·9
Voloska	12.224	11.427	—	797	—	6·5	5.930	9.975	—	4.045	—	68·2
c) Štajersko:												
Celje (okolica)	47.942	45.917	—	2.025	—	4·2	35.773	51.705	—	15.932	—	44·5
Konjice	12.361	10.917	—	1.444	—	11·7	9.801	12.339	—	2.538	—	25·9
Lipnica	44.275	40.824	—	3.451	—	7·8	57.573	64.908	—	7.335	—	12·7
d) Posočje:												
Škocjan	11.837	8.078	—	3.795	—	32·0	11.837	8.078	—	3.795	—	32·0
Št. Jurij	4.126	2.810	—	1.316	—	31·9	4.126	2.810	—	1.316	—	31·9
Št. Martin	1.201	975	—	226	—	18·8	1.201	975	—	226	—	18·8

le dober moment, da se zamore vplivati nanje z lepimi razstavljenimi živalmi. Ravno to čuvstvovanje hoče razstava razbliniti v velik ogenj, ki naj vzbuja v naših ljudeh medsebojno tekmovalstvo na eni strani, iskanje in teženje večjega dobička na drugi strani.

Za perutninarstvo v širšem smislu se danes še nihče ni brigal na Kranjskem. To je prva razstava, ki se priredi v središču dežele, v Ljubljani.

Ravno tako se bode pričela razvijati reja kuncev. Te živali so silno plodovite in donajajo lepih dohodkov. Ker je ob sedanji draginji meso pri revnejših slojih redka jed, si z rejo kuncev lahko in brez posebnega truda pripravimo dobro in tečno meso za svojo družino. Tudi več skupin kuncev je priglasičenih za razstavo, med njimi posebno lepo belgijsko pleme.

Marsikdo bi si želel dobiti kako pleme, vpeljati si kunce, a komu je znano, kje jih dobi? Razstava nas bo o tem poučila.

Marsikdo bi si omislil race, kunce, ali premenil pleme, dobil tujega plemenjaka, a kje naj išče? Drugje izhajajo listi za perutninarstvo, kjer lahko čitajo razne ponudbe itd. Slovenci pa takega lista še nimamo. V tujini kupovati, drago vožnjo plačevati, to stane denar. Cenejše in boljše večkrat dobimo doma. Na razstavi se bomo spoznali in poučili o tem.

Zupan.

Zadružni pregled.

Stanje kmetijskega zadružništva v Srbiji leta 1910. V poslovnem letu 1910 bilo je v Srbiji 907 kmetijskih zadrug s skupno 33.943 člani. Od teh jih je bilo včlanjenih pri deželni zvezi 643. Večina njih (615) se je bavila z dovoljevanjem kredita, dalje je bilo 52 konsumnih društev, 45 pomožnih zadrug, 12 mlekarških in 5 vinarskih zadrug.

Denarni promet vseh zadrug je v poslovnem letu znašal 11.124.190 dinarjev in sicer 5.569.161 dinarjev dohodkov in 5.555.028 dinarjev izdatkov. Koncem leta so znašale hranilne vloge pri vseh zadrugah 1.406.561 dinarjev. Vloženo je bilo 274.987

dinarjev, dvignjeno pa 267.199 dinarjev. Skupno premoženje je znašalo 2.440.799 dinarjev.

Deželna zveza je razpolagala z vplačanim kapitalom, ki je znašal 174.751 dinarjev in je dobila do konca poslovnega leta na temelju zakonitih določb 1.510.616,43 dinarjev državnih posojil. Deželna zveza je podelila v poslovnem letu posameznim zadrugam v svrhu nabave poljedelskega orodja, plemenske živine itd. 420.261 dinarjev; vrnjenih je bilo 320.981 dinarjev, tako da so neplačani dolgovi znašali še 646.952 dinarjev. Zadrugam dano posojilo se je porabilo: za nakup vozne in plemenske živine (199.597 dinarjev), za nakup poljedelskega orodja (62.241 dinarjev), za nakup semen (26.100 dinarjev), za zgradbe (24.155 dinarjev) itd.

Deželna zveza je koncem poslovnega leta imela premoženja 3.465.723 dinarjev.

Poljedelski minister je deželni zvezi zopet naklonil podporo v znesku 50.000 dinarjev, ki ji je bila prejšnje leto odvzeta in na njegovo posredovanje se je carina na uvoz plugov za polovico znižala. Radi dovolitve poštnih prostosti za pakete, za kar je deželna zveza prosila, se vrše še pogajanja. V poslanskih krogih sprožena misel, naj država podari zvezi poslopje, v katerem se je dosedaj vršilo zasedanje skupščine in ki bi služilo zvezi za uradne prostore, je bila pred kratkim ugodno rešena.

14. deželna skupščina kmetijskih zadrug je med drugim sklenila zahtevati, da se ustanovi na belgrajskem vseučilišču poljedelski oddelek in da se nekatere reke v najkrajšem času regulirajo.

Deželna zveza je v poslovnem letu priredila po en tečaj za mlekarstvo in kletarstvo, ki sta bila obiskana od zastopnikov omenjenih vrst zadrug. Dalje je deželna zveza nadaljevala izdajanje dobro urejenega in poučnega glasila „Zadrugar“; izdajala je tudi običajni zadružni koledar. Glede načina urejevanja in vsebine zgoraj omenjenega organa in glede poljedelskih koledarjev se je deželna zveza domenila s kmetijsko družbo, ki tudi tozadevne tiskovine izdaja, da prevzame teoretični del, pouk in navodila glasilo kmetijske družbe „Težak“, medtem ko koledar skupno izdajata.

Srbsko zadružništvo v Bosni in Hercegovini. Prva srbska kmetijska zadruga v Bosni in Hercegovini je bila osnovana l. 1907 v Štrpci. V tej zadrugi je bilo tedaj 11 članov, a sedaj jih šteje že nad 100. Od leta 1907 do danes je bilo ustanovljenih preko 100 srbskih kmetijskih zadrug, ki so si letos osnovala svojo lastno zvezo.

Vabilo na redni občni zbor
Kmetijskega društva v Rečici ob Savinji,

reg. zadr. z om. zav.

ki se vrši v nedeljo dne 25. februarja 1912 ob 3. uri popoldne v gostilni g. I. Štiglic, p. d. Čujež v Rečici.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobritev računskega zaključka za leto 1911.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure kasneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih zadrušnikov.

K obilni udeležbi vabi

Načelstvo.

Vabilo na redni občni zbor
Hranilnice in posojilnice v Laporju,

reg. zadr. z neom. zavezo

ki se bo vršil dne 25. februarja 1912 ob 3. uri popoldne v uradni Posojilnici v Laporju.

Dnevni red:

1. Odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva.
3. Poročilo nadzorstva.
4. Potrjenje računskega zaključka za leto 1911.
5. Poročilo o izvršeni reviziji.
6. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure kasneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih zadrušnikov.

Vabilo na redni občni zbor
Hranilnice in posojilnice v Kamniku,

reg. zadr. z neom. zav.

ki se bo vršil v nedeljo dne 18. februarja 1912 ob 1/2 11. uri popoldne v uradnih prostorih na Štani.

Dnevni red:

1. Čitanje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva.
3. Poročilo nadzorstva.
4. Odobritev računskega zaključka za leto 1911.
5. Volitev načelstva.
6. Volitev nadzorstva.
7. Sklepanje o čistem dobičku v smislu § 11. z. pravil.
8. Slučajnosti.

Vabilo na redni občni zbor
Ljudske hranilnice in posojilnice v Mirnipeči,

registrirane zadruge z neomejeno zavezo,

ki se bo vršil dne 25. februarja 1912 ob 3. uri popoldne v župnišču.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobritev računskega zaključka za leto 1911.
4. Volitev načelstva.
5. Poročilo o izvršeni reviziji.
6. Slučajnosti.

Načelstvo.

Vabilo na redni občni zbor
Hranilnice in posojilnice v Hajdini pri Ptuj,

registrirane zadruge z neomejeno zavezo,

ki se bo vršil dne 25. februarja 1912 ob 4. uri popoldne v posojilničnih prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Čitanje in odobrenje računskega zaključka za l. 1911.
4. Volitev nadzorstva.
5. Poročilo o izvršeni reviziji.
6. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure kasneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih zadrušnikov.

Načelstvo.

Vabilo na redni občni zbor
Sirarske zadruge na Selu pri Bledu,

registrirane zadruge z omejeno zavezo

ki se vrši dne 25. februarja 1912 ob pol 10. uri popoldne v hiši št. 13. na Selu.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
3. Odobritev računskega zaključka za leto 1911.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Prememba pravil.
7. Poročilo o izvršeni reviziji.
8. Slučajnosti.

Vabilo na redni občni zbor
Kmetijskega društva v Metliki,

reg. zadr. z om. zavezo,

ki se bo vršil dne 3. marca 1912 ob 9. uri popoldne v dvorani hranilnice in posojilnice v Metliki.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobritev računskega zaključka za leto 1911.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure kasneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih zadrušnikov.

Vabilo na redni občni zbor
**Hranilnice in posojilnice v Šent-Jernej
na Dolenjskem,**

reg. zadr. z neom. zav.,

ki bo v nedeljo dne 25. februarja 1912 ob 3. uri popoldne v posojilničnih prostorih.

Dnevni red:

1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora.
2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
3. Odobritev računskega zaključka za l. 1911.
4. Volitev načelstva in nadzorstva.
5. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure kasneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih zadrušnikov.

Vabilo na VI. redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Št. Lambertu,

registrirane zadruge z neomejeno zavezo,

ki se vrši dne 25. februarja 1912 ob 3. uri popoldne v
župnišču št. 1.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
3. Odobrenje računskega zaključka za leto 1911.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Poročilo o izvršeni reviziji.
7. Slučajnosti.

Vabilo na redni občni zbor

Kmetijskega društva v Gorjah,

registrirane zadruge z omejeno zavezo

ki bo dne 10. marca 1912 ob pol 4. uri popoldne v dvorani

Spored:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo in odobritev računskega zaključka za l. 1911.
3. Poročilo nadzorstva.
4. Volitev 4 članov načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Prememba pravil.
7. Slučajnosti.

K obilni udeležbi vabi

Odbor.

Vabilo na redni občni zbor

Živinorejske zadruge v Gorjah,

reg. zadr. z om. zavezo,

ki bo dne 3. marca 1912 ob 3. uri popoldne v dvorani.

Spored:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo in odobritev letnega zaključka za l. 1911.
3. Poročilo o nakupu pašnika in potrdilo o kupčiji.
4. Volitev 3 odbornikov.
5. Sprememba pravil.
6. Slučajnosti.

K obilni udeležbi vabi odbor vsacega ki se zanima za živinorejo.

Vabilo na VII. redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Dolskem,

registrirane zadruge z neomejeno zavezo,

ki se vrši dne 25. februarja 1912 ob 3. uri popoldne v
dvorani društvenega doma.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Poročilo o izvršeni reviziji.
4. Odobritev računskega zaključka za leto 1911.
5. Volitev načelstva.
6. Volitev nadzorstva.
7. Slučajnosti.

Odbor.

Vabilo na redni občni zbor

Ljudske hranilnice in posojilnice

v Rečici ob Savinji,

registrirane zadruge z neomejeno zavezo,

ki se bo vršil v nedeljo dne 25. februarja 1912 ob 4. uri
popoldne v gostilni g. I. Štiglic p. d. Čujež v Rečici ob Savinji.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobritev računskega zaključka za leto 1911.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure kasneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih zadrušnikov.

K obilni udeležbi vabi

Načelstvo.

Vabilo na izredni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Zgornjem Tuhinju,

reg. zadr. z neom. zav.

ki se bo vršil v nedeljo dne 3. marca 1912 ob 3. uri
popoldne v uradnih prostorih v Zg. Tuhinju št. 24.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
4. Odobrenje računskega zaključka za leto 1911.
5. Volitev načelstva.
6. Volitev nadzorstva.
7. Slučajnosti.

Načelstvo.

Vabilo na redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Strugah,

reg. zadr. z neom. zav.

ki se bo vršil dne 19. svečana 1912 ob 3. uri popoldne v
uradnem prostoru.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
3. Poročilo o izvršeni reviziji.
4. Odobritev računskega zaključka za leto 1911.
5. Volitev načelstva in nadzorstva.
6. Slučajnosti.

Odbor.

Vabilo na I. redni občni zbor

živinorejske zadruge v Mekinjah,

reg. zadr. z om. poroštvom,

ki se vrši dne 25. februarja 1912 ob 4. uri popoldne v
Društvenem Domu v Mekinjah.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo blagajnika.
3. Slučajnosti.

Načelstvo.

Vabilo na redni občni zbor

Posojilnice v Kranjski gori,

reg. zadr. z neom. zav.

ki se bo vršil dne 22. februarja 1912 ob 3. uri popoldne v hotelu „Razor“.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva.
3. Poročilo nadzorstva.
4. Odobritev računskega zaključka za leto 1911.
5. Volitev načelstva.
6. Volitev nadzorstva.
7. Poročilo o izvršeni reviziji.
8. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure kasneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih zadrušnikov.

Vabilo na redni občni zbor

Kmečke hranilnice in posojilnice v Radovljici,

reg. zadr. z neom. zav.

ki se bo vršil dne 3. marca 1912 ob 4. uri popoldne v hotelu Bastl.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva.
3. Poročilo nadzorstva.
4. Potrjenje računskega zaključka za leto 1911.
5. Volitev načelstva.
6. Volitev nadzorstva.
7. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ne bil sklepčen, vrši se v smislu § 32. društvenih pravil na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih članov.

Vabilo na redni občni zbor

Živinorejske zadruge v Ihanu,

reg. zadr. z om. por.

ki bo dne 25. februarja 1912 ob 3. uri popoldne v izobraževalnem društvu.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Slučajnosti.

Vabilo na redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Kropi,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

ki bo v nedeljo dne 24. februarja 1912 ob 1/24. uri popoldne v župnišću v Kropi.

Dnevni red

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
 2. Poročilo načelstva.
 3. Poročilo nadzorstva.
 4. Odobritev računskega zaključka za leto 1911.
 5. Slučajnosti.
- Načelstvo.

Vabilo na redni občni zbor

Posojilnice in hranilnice v Poljanah nad Škofjokloko,

registrovane zadruge z neomejeno zavezo

ki bo v nedeljo dne 25. februarja 1912 ob 3. uri popoldne.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobritev računskega zaključka za leto 1911.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Prememba pravil.
7. Poročilo o izvršeni reviziji.
8. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure kasneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih zadrušnikov.

Vabilo na III. redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Motniku,

reg. zadr. z neom. zav.,

ki se bo vršil dne 25. februarja 1912 ob 3. uri popoldne v hranilničnih prostorih.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva.
3. Poročilo nadzorstva.
4. Odobritev računskega zaključka za leto 1911.
5. Volitev enega člana načelstva.
6. Poročilo o izvršeni reviziji.
7. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure kasneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki sklepa ne glede na število navzočih zadrušnikov.

Vabilo na redni občni zbor

Živinorejske zadruge v Breznici,

registrovane zadruge z omejenim poroštvom,

ki se bo vršil dne 18. svečana 1912 ob 3. uri popoldne v dvorani izobraževalnega društva.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobrenje računskega zaključka za leto 1911.
4. Slučajnosti.

Vabilo na redni občni zbor

Živinorejske zadruge na Brezovici pri Ljubljani,

registrovane zadruge z omejenim poroštvom

ki se bo vršil dne 25. februarja 1912 ob 3. uri popoldne v Katoliškem domu.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Odobritev računskega zaključka za leto 1911.
3. Volitev načelstva.
4. Sprememba pravil.
5. Slučajnosti.

Vabilo na II. redni občni zbor

Kmečke hranilnice in posojilnice v Ptaju,

reg. zadr. z neom. zav.

ki bo v nedeljo dne 25. februarja 1912 ob 1/24. uri popoldne v uradnih prostorih v minoritskem samostanu.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobritev računskega zaključka za leto 1911.
4. Razdelitev čistega dobička.
5. Volitev načelstva.
6. Volitev nadzorstva.
7. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ne bil sklepčen, vrši se v smislu § 32 društvenih pravil po preteku treh tednov na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih zadržnikov.

Načelstvo.

Vabilo na redni občni zbor

I. kranj. tovarne mineralnih voda in brezalkoholnih pijač

reg. zadr. z om. por.

v Ljubljani,

kateri se vrši v četrtek dne 22. svečana 1912 ob 1/23. uri pop. pri g. Val. Mraku na Rimski cesti v prostorih restavracijskega salona.

Dnevni red:

1. Čitanje zapisnika.
2. Poročilo o poslovanju.
3. Revizijsko poročilo.
4. Odobritev računskega zaključka.
5. Razdelitev čistega dobička.
6. Volitev načelstva.
7. Volitev nadzorstva.
8. Ureditev cen zadržnih izdelkov.
9. Slučajnosti.

K obilni udeležbi vabi

Načelstvo.

Vabilo na redni občni zbor

Prve kranjske mizarske zadrge v Št. Vidu nad Ljubljano,

reg. zadr. z om. zav.

ki se bo vršil dne 24. svečana 1912 ob 4. uri popoldne v zadržni pisarni.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva.
3. Poročilo nadzorstva.
4. Odobritev računskega zaključka za l. 1911.
5. Volitev nadzorstva.
6. Poročilo o izvršeni reviziji.
7. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se osem dni kasneje na istem mestu, ob istem času in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih zadržnikov.

Vabilo na redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Kranju,

reg. zadr. z neom. zav.

ki bo v ponedeljek 19. svečana 1912 ob 4. uri popoldne v Ljudskem domu.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Čitanje revizijskega poročila.
3. Odobritev računskega zaključka za leto 1911.
4. Prememba pravil.
5. Volitev načelstva in nadzorstva.
6. Slučajnosti.

V slučaju nesklepčnosti tega zbora, se bo vršil drug občni zbor 11. marca 1912 ob isti uri, na istem mestu in z istim dnevnim redom.

Načelstvo.

Vabilo na redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice pri Sv. Jakobu ob Savi,

reg. zadr. z neom. zav.

ki se bo vršil dne 3. marca 1912 ob 3. uri popoldne v uradnih prostorih.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva.
3. Poročilo nadzorstva.
4. Odobritev računskega zaključka za leto 1911.
5. Volitev načelstva.
6. Volitev nadzorstva.
7. Poročilo o izvršeni reviziji.
8. Slučajnosti.

Vabilo na redni občni zbor

Ljudske hranilnice in posojilnice v Škofji Loki,

reg. zadr. z neom. zav.

ki se bo vršil dne 25. februarja 1912 ob 11. uri dopoldne v zadržnih prostorih.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
3. Odobritev računskega zaključka za leto 1911.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure kasneje na istem mestu in po istem dnevnem redu, drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih zadržnikov.

Vabilo na redni občni zbor

Kmečke hranilnice in posojilnice v Št. Jurju ob Taboru,

reg. zadr. z neom. zav.

ki se bo vršil dne 18. februarja 1912 po rani službi božji v uradnih prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Odobritev računskega zaključka za leto 1911.
3. Slučajnosti.